

طرح خوانش خلاق

مقدمه :

مهارت خواندن به‌ویژه در مورد متون ادبی، معضلی است که تا سطح دانشگاه نیز گریبان‌گیر دانش‌آموزان و دانشجویان است. برای رفع این مشکل باید مهارت خواندن طوری آموزش داده شود که فرد فعالانه با متن برخورد کند، با اجزای کلام ارتباط برقرار کند، آنها را با دانسته‌های پیشین خود مرتبط کند، نکاتی از متن بیاموزد، و سرانجام بتواند آن را به خوبی درک کند. راهکارهای آموزش خواندن فعالانه مانند تکرار و تمرین، خواندن دسته‌جمعی، استفاده همزمان از مهارت‌های چهارگانه در خواندن، بحث درباره‌ی شخصیت‌های متن همراه با درک مطلب متون ادبی برای کودکان هشت تا دوازده ساله (دبستان) در قالب سه مرحله پیش از خواندن، خواندن، پس از خواندن در این طرح گنجانده شده است.

یکی از راهکارهای حل مشکل خواندن، تکرار و تمرین و مرور کتاب‌های متنوع و گوش دادن به کتاب‌های گویا است. این روش، دقت و سرعت کودک را افزایش می‌دهد. خواندن دسته‌جمعی نیز به سلیس خوانی کمک می‌کند. از راهکارهای دیگر، برقراری ارتباط بین مهارت‌های چهارگانه زبانی است. از این راه، ذخیره‌ی واژگان فرد زیاد می‌شود و به درک او از متن کمک می‌کند. بحث در مورد شخصیت‌هایی که در کتاب آمده، موقعیت‌هایی که در آن گرفتار می‌شوند و نیز تصویرهای کتاب، در توسعه‌ی مهارت‌های تفکر، نقش بسزایی دارد. استفاده از تکنیک‌های درک مطلب (مدل‌سازی، تکرار و تمرین، ارتباط داده‌ها و...) در مراحل پیش از خواندن، خواندن، و پس از خواندن نیز راهگشاست.

طرح خوانش خلاق یکی از راه‌های تقویت مهارت خواندن در مقطع ابتدایی است که با اهداف زیر در مناطق مجری طرح اجرا می‌شود.

اهداف طرح

- ۱- فهم صحیح، دریافت ساده و واضح متن خواندنی و شنیدنی
- ۲- توسعه گنجینه لغوی
- ۳- تغییر نگرش در شیوه های تدریس آموزگاران
- ۴- کسب لذت ذوقی و ادبی
- ۵- آشنا سازی دانش آموز با هندسه ی کلمات، توجه و دقت در منطق چینش واژگان در شعر و اجزای آن
- ۶- ایجاد حس نیاز به خواندن هدفمند
- ۷- رسیدن به مرحله خواندن خلاق
- ۸- کمک به فهم و درک دیگر دروس
- ۹- آشنایی با انواع لحن خواندن در زبان فارسی
- ۱۰- تقویت توانایی درک و دریافت

- مراحل اجرای طرح :

- برنامه ریزی به منظور توضیح و تبیین اهمیت اجرای طرح خوانش خلاق در مناطق مجری طرح.
- ۱- دریافت منابع مورد نیاز برای اجرای طرح خوانش خلاق (سی دی کتاب گویا و شیوه نامه)
- ۲- اجرای طرح بین دانش آموزان **پایه های سوم ، چهارم ، پنجم و ششم** در ۱۰ مدرسه از مناطق مجری طرح
- ۳- تهیه ی سی دی گویا ی کتاب برای دانش آموزان
- ۴- اجرای و پیگیری طرح در کلاس باید طبق بودجه بندی کتاب درسی فارسی با توجه به راهنمای معلم فارسی انجام گیرد .
- ۵- توجه اولیا به منظور جلب همکاری در اجرای طرح خوانش خلاق

- ۶- دانش آموزان در کلاس و خانه باید متن درس را از روی کتاب و همزمان با گوش کردن به سی دی مطالعه کنند.
- ۷- تمام متون درس ها ،بخوان و حفظ کن هاو حکایت ها برای اجرای شفاهی و متن های بخوان و بیندیش برای اجرای کتبی (شبه پرلز) می باشند.
- ۸- معلمین باید سعی کنند که خود و دانش آموزان ، صحیح و با لحن مناسب متون را قرائت کنند.
- ۹- معلمین باید فعالیت درک و دریافت بخش بخوان و بیندیش را به طور کامل و حتی سوالاتی بیشتر از تعداد سوالات طرح شده از دانش آموزان انجام دهند
- ۱۰- در طی اجرای طرح در هر دو مرحله از کلاس ها به طور تصادفی بازدید به عمل خواهد آمد.
- ۱۱- مرحله اول طبق بودجه بندی تا اردیبهشت ماه باید ادامه یابد و آزمون یا مسابقه به دو شکل شفاهی (متون درس ها ، بخوان و حفظ کن ها و حکایت ها) و کتبی (سوالاتی از بخوان و بیندیش ها) برگزار گردد و پس از مشخص شدن نفرات برتر و معرفی آن ها یه مناطق .
- ۱۲- مرحله دوم در سطح منطقه بین دانش آموزان برتر مانند مرحله اول انجام می شود ، یعنی دانش آموز منتخب باید خود را برای رقابت با بقیه دانش آموزان معرفی شده آماده نماید .
- ۱۳- مجریان طرح باید در نظر داشته باشند که متون به شکل تصادفی در اختیار دانش آموز قرار بگیرد و همچنین متن بخوان و بیندیش مورد آزمون نیز باید از سی دی پخش شود و دانش آموزان پس از گوش دادن به آن ، به سوالات پاسخ می دهند.
- ۱۴- مرحله سوم در اواخر اردیبهشت سال ۱۳۹۷ از منتخبین منطقه در سطح استان آزمون یا مسابقه در دو شکل کتبی و شفاهی برگزار می شود. (مانند مرحله اول)
- ۱۵- تهیه ی فرم داوری برای هر دو مرحله الزامی است .
- ۱۶- برای داوری مسابقه می توان از همکارانی که با قواعد مهارت خواندن و درک مطلب آشنایی دارند کمک گرفت .

تقویم اجرایی طرح خوانش خلاق:

ردیف	عنوان فعالیت	زمان اجرا
۱	ارسال بخشنامه و دستورالعمل طرح به مدارس	هفته سوم آبان ماه
۲	برگزاری اولین جلسه توجیهی با مجریان طرح خوانش خلاق	هفته سوم آبان ماه
۳	تحويل منابع موردنیاز به مجریان طرح خوانش خلاق	هفته چهارم آبان ماه
۴	اجرای طرح خوانش خلاق در مدارس مجری طرح	هفته چهارم آبان ماه
۵	شروع بازدیدها ازمدارس مجری طرح	هفته اول آذر ماه
۶	اجرای مرحله اول طرح خوانش خلاق در سطح آموزشگاه مجری طرح	هفته اول اردیبهشت ۱۳۹۷
۷	ارسال اسامی نفرات برتر(نفرات اول هر پایه) به کارشناسی گروه های آموزشی شهرستان های استان	هفته دوم اردیبهشت ۱۳۹۷
۸	اجرای مرحله دوم طرح خوانش خلاق برگزاری آزمون بین دانش آموزان منتخب در منطقه مجری طرح	پایان اردیبهشت ۱۳۹۷
۹	اعلام نتایج ومعرفی نفرات برتر طرح	پایان خرداد ۱۳۹۷

فرم داوری آزمون شفاهی (خوانش شعر درس)

ردیف	نام و نام خانوادگی دانش آموز	نام منطقه	نام		شروع مناسب	روان خوانی صحیح شعر	توجه به علائم نگارشی و لحن مناسب	استفاده مناسب از زبان بدن	پایان مناسب	جمع امتیاز
			مدرسه	پایه						
۱										
۲										
۳										
۴										
۵										
۶										

تاریخ و امضا:

نام و نام خانوادگی داور :

ضعیف : ۴

متوسط: ۶

خوب: ۸

امتیاز ها عالی: ۱۰

فرم داوری آزمون کتبی خوانش خلاق

ردیف	نام و نام خانوادگی دانش آموز	نام منطقه	نام مدرسه		پاسخ صحیح	توجه به جزئیات متن	کامل کردن پاسخ با دلایل اضافی	صحیح نوشتن املای کلمات	جمع امتیاز
			پایه	مدرسه					
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									

تاریخ و امضا:

نام و نام خانوادگی داور :

ضعیف : ۴

متوسط: ۶

خوب: ۸

امتیاز ها عالی: ۱۰